

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 141/2018-39

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 21. júna 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej, zo sudcu Miroslava Duriša a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, Malacká cesta 2B, Pezinok, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 128/20011, za účasti Okresného súdu Bratislava I, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietrahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 128/2011 p o r u š e n é b o l i .

2. [REDACTED] priznáva finančné zadost'učinenie v sume 500 € (slovom päťsto eur), ktoré mu je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť [REDACTED] trovy konania v sume 312,34 € (slovom tristodvanásť eur a tridsaťštyri centov) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. Emílie Korčekovej, Malacká cesta 2B, Pezinok, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti s'ťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. februára 2017 doručená s'ťažnosť [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „s'ťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, Malacká cesta 2B, Pezinok, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 128/2011 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo s'ťažnosti, ako aj z vyžiadaného spisového materiálu okresného súdu vyplýva, že pred okresným súdom je na základe s'ťažovateľovho návrhu vedené konanie o náhradu nemajetkovej ujmy v sume 559 000 €, ktorá mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom a nečinnosťou vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Trnave

v konaní sp. zn. OUJP-139/95, v dôsledku ktorého sa malo zhoršiť zdravie sťažovateľa na úroveň invalidity. Jeho žaloba bola okresnému súdu doručená 11. augusta 2011. Podľa jeho názoru v konaní dochádza k zbytočným priet'ahom, čo má za následok porušenie v sťažnosti označených práv postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza:

«Sťažovateľ (invalidný dôchodca) má postavenie navrhovateľa v kompenzačnom konaní na zaplatenie odškodného - majetkovej ujmy v sume 559.000 € istiny s prísl. vedenom na Okresnom súde Bratislava I od 11. 08. 2011 pod č. k. 16 C/128/2011..., ktorá mu vznikla v dôsledku onemocnenia a invalidity ako výsledku šikany, prenasledovania, opakovaného zatýkania, nemožnosti vykonávať prácu v zahraničí...

Teda sťažovateľ po práve tvrdí, že je obeťou porušenia čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, k čomu výrazne prispeli opakované rozhodovania porušovateľa o návrhu žalovanej na uloženie povinnosti sťažovateľovi podľa §-u 141a O. s. p (zložiť preddavok na trovy konania, pozn.)... dľa sťažovateľa vo svetle nálezu ústavného súdu PL. ÚS 30/2015 z 11. 05. 2016 došlo k svojvoľnému a protiústavnému konaniu zo strany porušovateľa na úkor spravodlivosti a plynulosti kompenzačného konania, čo malo za následok ďalšie predĺženie kompenzačného konania vinou porušovateľa, keďže:

- *porušovateľ odročil vytýčené pojednávanie na deň 19. 09. 2013 na NEURČITO z dôvodu , že žalovaná podala na súde dňa 10. 09. 2013 zneužitím práva v poradí 2. návrh na uloženie povinnosti sťažovateľovi zložiť preddavok...*

- *výzva porušovateľa z 30. 01. 2014, doručená sťažovateľovi dňa 24. 02. 2014*

- *uznesenie porušovateľa č. k. 16 C/128/2011-170 z 16. 04. 2014, doručené sťažovateľovi dňa 25. 08. 2014, ktorým porušovateľ zamietol v poradí 2. návrh žalovanej na uloženie povinnosti zložiť preddavok na trovy konania...*

Podáva sa, že porušovateľ na úkor rýchlosti a efektívnosti súdneho konania a prejednávania záležitosti v primeranej lehote sa neefektívne zaoberal podaniami žalovanej...

Sťažovateľ má zato, že porušovateľ bol povinný tieto oba šikanózne návrhy bez skúmania majetkových pomerov sťažovateľa a zisťovania k jeho osobe dôverných a citlivých

informácií, porušením čl. 8 ods. 1, ods. 2 Dohovoru zamietnuť, keďže vedel a musel vedieť, že sú vo svojej povahe protiústavným a že žalovaná nimi nesleduje poctivý úmysel...

Podáva sa, že dňu podania tejto ústavnej sťažnosti porušovateľ nekoná efektívne, sústredene, nekoná v súlade s ustanovením § 6 O. s. p., čo má a malo za následok, že ochrana práv sťažovateľa v dôsledku neefektívneho konania nedosiahla požadovanej kvality a rýchlosti v súlade s konštantnou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (v ďalšom „ESLP“), teda zjavne došlo k porušeniu „primeranej lehoty“ podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Sťažovateľ má zato, že porušovateľ bol povinný tieto oba šikanózne návrhy bez skúmania majetkových pomerov sťažovateľa a zisťovania k jeho osobe dôverných a citlivých informácií... zamietnuť, keďže vedel a musel vedieť, že sú vo svojej povahe protiústavným a že žalovaná nimi nesleduje poctivý úmysel.

Keďže sa tomu tak nestalo, tak porušovateľ nekanajúc v súlade so zásadou „iura novit curia“ prispel v tejto časti k predĺženiu kompenzačného konania o 2 roky a 4 mesiace...

Kompenzačné konanie, ktoré dľa judikatúry ESLP... malo byť rozhodnuté do 11. mesiacov, nebolo doposiaľ riadne prejednané a spravodlivo rozhodnuté.

Sťažovateľ vzhľadom na skutkový stav veci a okolnosti prípadu k neefektívnemu a nesúrodému, nekoncentrovanému konaniu porušovateľa neprispel. Sťažovateľ k prietahom v kompenzačnom konaní o odškodnení voči Slovenskej republike v zast. Ministerstvom vnútra SR a porušeniu primeranej lehoty v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru neprispel...

Stav právnej neistoty sťažovateľa (invalidného dôchodcu) o výsledok kompenzačného konania trvá od 11. 08. 2011, teda viac ako 5 rokov a 3 mesiace, k čomu výraznou mierou prispel práve porušovateľ.

Vec je dľa sťažovateľa po právnej a skutkovej stránke jednoduchá, nezložitá.

Vec má pre sťažovateľa mimoriadny význam a to aj s akcentom na to, čo je pre sťažovateľa v hre „at stake“ odškodnenie nemajetkovej ujmy 559 000,- € mu vzniknutej a poškodením jeho zdravia, invalidity a to všetko v priamej príčinnej súvislosti s neprímeraným konaním vyšetrovateľov PZ.

Dľa sťažovateľa je ním uplatnená výška primeraného zadosťučinenia v sume 5 000,- EURO primeraná a spravodlivá, súladná s rozhodovacou praxou ESLP v prípade kompenzačných vecí proti Slovenskej republike, teda 1.000 - 1.500,- EURO a viac za každý rok stavu právnej neistoty sťažovateľa o výsledok kompenzačného konania o odškodnení obete porušenia práva zo strany Slovenskej republiky...

Sťažovateľ tvrdí, že je naďalej obeťou porušenia čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, je bezmocný, trpí, psychicky stráda.»

Sťažovateľ sa na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti domáha, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol nálezom, v ktorom vysloví, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikáže okresnému súdu konať bez zbytočných prieťahov, prizná mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 €, ako aj úhradu trov právneho zastupovania v konaní pred ústavným súdom v sume 303,08 €.

Pred predbežným prerokovaním veci sa po predchádzajúcej výzve ústavného súdu k sťažnosti vyjadril podpredseda okresného súdu v prípise sp. zn. Spr. 3111/2017 z 22. februára 2017, v ktorom zhodnotil doterajší priebeh konania, popísal jednotlivé procesné úkony vykonané v napadnutom konaní a zároveň uviedol:

„Po preštudovaní spisového materiálu mám zato, že v predmetnom konaní sp. zn. 16 C 128/2011 nejde o skutkovo, ani o právne zložitú vec...

Vychádzajúc zo spisového materiálu a prehľadu jednotlivých úkonov mám za to, že predĺženie konania zaviniť najmä sťažovateľ, keďže z celkových 14 pojednávaní, ktoré súd vo veci nariadil, bolo 9 odročených najmä z dôvodov na strane sťažovateľa. Sťažovateľ dvakrát ospravedlnil svoju účasť zo zdravotných dôvodov na pojednávaniach v dňoch 14. 03. 2013 a 17. 03. 2016, raz ospravedlnil svoju účasť z osobných dôvodov na pojednávaní dňa 26. 11. 2015 a šesťkrát ospravedlnil svoju účasť na pojednávaniach v dňoch 02. 10. 2014, 01. 12. 2014, 19. 03. 2015, 16. 05. 2016, 29. 09. 2016 a 09. 02. 2017 z ostatných dôvodov (sťažovateľ sa nachádzal vo väzbe a nemal prístup k spisovému materiálu, podal námietku zaujatosti, navrhol vykonanie dokazovania výsluchom svedka, podal žiadosť o odročenie z dôvodu neprítomnosti ním navrhnutého svedka).

Vzhľadom na vyššie popísané skutočnosti a prehľad jednotlivých úkonov, ako aj z vyjadrenia zákonnej sudkyne [REDACTED], sťažnosť (ústavnú sťažnosť), týkajúca sa prietahov v konaní sp. zn. 16 C 128/2011 považujem za nedôvodnú, nakoľko súd vo veci koná sústredene a priebežne a bez zbytočných prietahov.

Konečné rozhodnutie ponechávam na zváženie Ústavnému súdu Slovenskej republiky a v prípade záveru, že právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov porušené bolo, žiadam, aby súd zvážil dôvodnosť a primeranosť finančného zadostučinenia a nepriznal sťažovateľovi finančné zadostučinenie v celej uplatnenej výške s poukazom na to, že tohto času súd priebežne koná.

... Na vysvetlenie dodávam, že žalobca si vo viacerých konaniach uplatňuje náhradu škody voči štátu z rovnakého nesprávneho úradného postupu a spis namietaného konania súčasne, často aj na viaceré súdy, nie je možné pripojiť aj počas viacerých rokov.“

Súčasťou prípisu podpredsedu okresného súdu je aj popis doterajšieho procesného postupu okresného súdu v napadnutom konaní, v rámci ktorého sa uvádza:

„Žaloba žalobcu bola tunajšiemu súdu doručená dňa 11. 08. 2011. Žaloba bola na vyjadrenie doručená žalovanému dňa 26. 08. 2011.

Dňa 14. 03. 2012 bol vyzvaný žalovaný na predloženie kópie vyšetrovacieho spisu vedeného na Úrade justičnej a kriminálnej polície OR PZ v Trnave OUJP-139/95 týkajúci sa trestného stíhania žalobcu v dôsledku prietahom v ktorom si žalobca uplatnil nárok na náhradu škody.

Žalovaný podaním doručeným súdu dňa 02. 04. 2012 navrhol uložiť žalobcovi povinnosť zložiť preddavok na trovy konania podľa § 141 a Občianskeho súdneho poriadku.

Súd po vykonaní potrebných procesných úkonov v súvislosti s návrhom žalovaného na zloženie preddavku rozhodol tak, že návrh žalovaného uznesením č. k. 16 C/128/2011-99 zo dňa 31. 01. 2012 zamietol. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 07. 09. 2012.

Súd dňa 02. 10. 2012 nariadil vo veci pojednávanie na deň 10. 01. 2013, ktoré na žiadosť žalovaného z dôvodu PN splnomocneného zástupcu odročil na deň 14. 03. 2013.

Pojednávanie nariadené na deň 14. 03. 2013 súd odročil na žiadosť žalobcu z dôvodu zhoršenia jeho zdravotného stavu na termín 20. 05. 2013.

Pojednávanie nariadené na deň 20. 05. 2013, konané v neprítomnosti žalobcu, bolo odročené na žiadosť žalovaného za účelom predloženia vyšetrovacieho spisu, ktorý sa súdu do termínu pojednávania zabezpečiť nepodarilo a to na termín 19. 09. 2013.

Pojednávanie nariadené na deň 19. 09. 2013 bolo odročené bez prejednávania veci na neurčito z dôvodu návrhu žalovaného na zloženie preddavku podľa § 141a Občianskeho súdneho poriadku. Súd po vykonaní potrebných procesných úkonov v súvislosti s návrhom žalovaného na zloženie preddavku rozhodol tak, že návrh žalovaného uznesením č. k. 16 C/128/2011-170 zo dňa 16. 04. 2014 zamietol.

Pojednávanie nariadené na deň 02. 10. 2014 a na deň 01. 12. 2014 bolo odročené bez prejednávania veci na žiadosť žalobcu z dôvodu, že žalobca je vo väzbe v dôsledku čoho nemá prístup k spisovému materiálu a teda nie je v jeho možnostiach sa pripraviť na pojednávanie na termín 01. 12. 2014.

Pojednávanie dňa 01. 12. 2014 bolo odročené na termín 05. 02. 2015, ktoré však bolo na žiadosť žalovaného v dôsledku kolízie s iným pojednávaním týkajúcich sa totožných sporových strán v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 50 C 96/2012, zrušené a vo veci bol nariadený termín pojednávania na deň 19. 03. 2015.

Pojednávanie dňa 19. 03. 2015 bolo odročené bez prejednávania veci na termín 25. 05. 2015 na základe žiadosti žalobcu, ktorý požiadal o možnosť oboznámiť sa s obsahom a pripojenými prílohami spisu tunajšieho súdu sp. zn. 10 C 167/2010, ktorý sa týka totožných sporových strán a obsahom, ktorého mali byť dôkazy relevantné i v prejednávanej veci.

Pojednávanie dňa 25. 05. 2015 bolo po prejednaní veci odročené na termín 14. 09. 2015 za účelom vykonania ďalšieho dokazovania.

Pojednávanie dňa 14. 09. 2015 bolo odročené na vzájomnú žiadosť sporových strán na termín 26. 11. 2015.

Pojednávanie nariadené na deň 26. 11. 2015 bolo odročené na termín 17. 03. 2016 na základe žiadosti žalobcu o odročenie pojednávania z dôvodu ochorenia maloletého dieťaťa žalobcu a starostlivosti o ňu, keď podľa vyjadrenia ošetrojúcej lekárky maloletej, zdravotný stav maloletej si vyžadoval osobné a celodenné ošetrovanie.

Pojednávajúce nariadené na deň 17. 03. 2016 bolo odročené na termín 16. 05. 2016 na základe žiadosti žalobcu o odročenie pojednávajúceho zo zdravotných dôvodov v dôsledku silných bolestí chrbtice v súvislosti s ktorými sa i liečení chrbtice podrobuje.

Pojednávajúce dňa 16. 05. 2016 bolo odročené na neurčito bez prejednávania veci z dôvodu neprítomnosti žalobcu a ním vznesenej námietky nestrannosti a nezaujatosti Okresného súdu Bratislava I a zákonnej sudkyne.

Súd listom zo dňa 16. 05. 2016 vyzval žalobcu na doplnenie námietky zaujatosti.

Súd listom zo dňa 27. 06. 2016 oznámil žalobcovi, že vzhľadom ku skutočnosti, že žalobcom vznesená námietka zaujatosti nespĺňa náležitosti v zmysle § 15a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku na vznesenú námietku neprihliada a vec nadriadenému súdu nepredloží.

Pojednávajúce vo veci, ktoré súd dňa 27. 06. 2016 nariadil na deň 29. 09. 2016 bolo po prejednaní veci na základe návrhu žalobcu na vykonanie dokazovania výsluchom svedka odročené na termín 24. 11. 2016.

Pojednávajúce nariadené na deň 24. 11. 2016 bolo z dôvodu práceneschopnosti zákonného sudcu dňa 11. 11. 2016 zrušené a vo veci bol nariadený termín pojednávajúceho na deň 09. 02. 2017.

Súd uznesením zo dňa 23. 11. 2016 na návrh žalobcu nariadil na pojednávajúce dňa 09. 02. 2017 výsluch svedka [REDAKOVANÉ], ktorého účasť na pojednávajúceho mal zabezpečiť žalobca a zároveň predvolal strany sporu na nariadený termín pojednávajúceho.

Dňa 12. 12. 2016 bola súdu doručená sťažnosť žalobcu na prieťahy v konaní, o ktorej vybavení súd dňa 20. 12. 2016 upovedomil žalobcu s vyhodnotením sťažnosti ako nedôvodnej.

Žalobca podaním doručeným súdu dňa 11. 12. 2016 navrhol vykonanie dôkazu pripojením spisu OR PZ č. OUJP 139/1995, čo súd dňa 30. 01. 2017 doručoval žalovanému.

Svedok [REDAKOVANÉ] podaním doručeným súdu dňa 9. 1. 2017 požiadal o prehodnotenie svojho výsluchu s poukazom na zákonnú povinnosť mlčanlivosti advokáta.

Podanie svedka súd dňa 30. 1. 2017 doručoval žalobcovi.

Svedok doručil súdu dňa 6. 2. 2017 ospravedlnenie z účasti na pojednávajúceho z dôvodu práceneschopnosti, s doložením potvrdenia o práceneschopnosti.

Súd dňa 09. 02. 2017 pojednávanie na žiadosť žalobcu z dôvodu neprítomnosti ním navrhnutého svedka a so súhlasom žalovaného odročil na termín 16. 03. 2017 o 10.00 hodine.

Súd uznesením zo dňa 09. 02. 2017 uložil žalobcovi povinnosť zložiť preddavok na trovy dôkazu - výsluchu svedka [REDACTED] vo výške 50 eur.

Súd vo veci priebežne koná, úkony vykonáva s prihliadnutím na počet vecí v oddelení 16C. Vec nie je doposiaľ skončená i z dôvodov na strane žalobcu, keď z celkového počtu pojednávaní 14, ktoré súd vo veci nariadil, bolo 9 odročených práve na základe žiadosti žalobcu resp. z dôvodov na jeho strane.“

Procesný postup okresného súdu popísaný v prípise podpredsedu okresného súdu podľa zistenia ústavného súdu zodpovedá obsahu súdneho spisu, a preto ústavný súd z neho pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľa vychádzal.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval a uznesením sp. zn. IV. ÚS 141/2018 zo 6. marca 2018 ju prijal na ďalšie konanie v rozsahu namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie po predchádzajúcej výzve ústavného súdu predsedníčka okresného súdu v prípise sp. zn. 1 SprV 236/2018 z 9. mája 2018 oznámila, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania. Prílohu tohto prípisu tvorí vyjadrenie zákonnej sudkyne k ďalšiemu priebehu napadnutého konania, v ktorom sa uvádza:

„Nariadené pojednávanie vo veci dňa 16. 03. 2017 bolo opätovne na žiadosť žalobcu odročené z dôvodu umožnenia žalobcovi na jeho výslovnú žiadosť predložiť ďalšie listinné doklady a oznámiť návrhy na vykonanie dokazovania.

Na pojednávaní dňa 15. 05. 2017 súd meritórne rozhodol tak, že žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol a žalovanej voči žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 16 C/128/2011-513 zo dňa 15. mája 2017 bol žalobcovi doručený dňa 12. 07. 2017 a žalovanej dňa 06. 07. 2017, keď predseda

súdu podľa § 223 ods. 3 Civilného sporového poriadku rozhodol o predĺžení lehoty na vyhotovenie a odoslanie rozhodnutia vo veci do 17. 07. 2017.

Žalobca podal proti rozsudku dňa 04. 08. 2017 odvolanie, ktorým žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Súd uznesením č. k. 16 C/128/2011-546 zo dňa 7. augusta 2017 vyzval žalovanú, aby sa písomne k odvolaniu žalobcu vyjadrila. Uznesenie bolo žalovanej doručené dňa 03. 10. 2017.

Žalovaná sa podaním doručeným súdu dňa 17. 10. 2017 k odvolaniu žalobcu vyjadrila. Písomné vyjadrenie žalovanej k odvolaniu žalobcu bolo žalobcovi doručené dňa 27. 11. 2017 na vyjadrenie podľa § 374 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

Žalobca sa k vyjadreniu žalovanej vyjadril podaním doručeným súdu dňa 06. 12. 2017, ktoré bolo žalovanej doručené dňa 21. 12. 2017.

Žalovaná sa k vyjadreniu žalobcu vyjadrila podaním doručeným súdu dňa 03. 01. 2018, ktoré bolo doručené žalobcovi ako odvolateľovi dňa 28. 01. 2018.

Odvolanie žalobcu bolo dňa 07. 03. 2018 predložené Krajskému súdu v Bratislave ako odvolaciemu súdu na rozhodnutie.

Krajský súd v Bratislave na základe odvolania žalobcu proti rozsudku č. k. 16 C/128/2011-513 zo dňa 15. mája 2017 vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 6 Co/62/2018-579 zo dňa 21. marca 2018 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

Vec je právoplatne skončená, keď rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 16 C/128/2011-513 zo dňa 15. mája 2017 nadobudol v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 6 Co/62/2018-579 zo dňa 21. marca, právoplatnosť dňa 13. 04. 2018.“

Následne ústavný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľa, aby sa vyjadrila, či trvá na konaní ústneho pojednávania, a zároveň jej zaslal vyjadrenia predsedníčky okresného súdu sp. zn. Spr. 3111/2017 z 22. februára 2017 a sp. zn. 1SprV 236/2018 z 9. mája 2018 na vedomie a prípadné zaujatie stanoviska.

Právna zástupkyňa sťažovateľa podaním z 24. mája 2018 oznámila ústavnému súdu, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania vo veci.

Vzhľadom na oznámenia predsedníčky okresného súdu a právnej zástupkyne sťažovateľa ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o tom, či postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným

rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z čl. 2 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), ako aj z čl. 17 CSP, podľa ktorého súd postupuje tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

1. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie o náhrade nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánov verejnej správy tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti súdov. Avšak v okolnostiach daného prípadu je dôvodný záver o skutkovej zložitosti veci, ktorá vyplýva z početnosti súvisiacich konaní sťažovateľa, ktorá objektívne spôsobuje predĺženie napadnutého konania z dôvodu potreby pripájať súdne a administratívne spisy nachádzajúce sa na rôznych súdoch. Ústavný súd pri svojom rozhodovaní prihliadol na predmet sporu (povahu konania), ktorý je v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva posudzovaný ako prioritný.

2. Správanie sťažovateľa ako účastníka konania je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd zo zapožičaného súdneho spisu zistil, že sťažovateľ prispel k predĺženiu napadnutého konania výrazným spôsobom, keďže v dôsledku dôvodov na jeho strane boli zmenené termíny nariadených pojednávaní alebo odročené pojednávania celkom v deviatich prípadoch. Pri svojom rozhodovaní vzal do úvahy tiež tú skutočnosť, že v doterajšom priebehu konania sťažovateľ aktívne využíval procesné prostriedky na ochranu svojich práv (odvolanie a námietka zaujatosti sudcu, pozn.), čo objektívne spôsobilo predĺženie napadnutého konania. V tejto súvislosti však ústavný súd vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej uplatnenie opravných prostriedkov a iných prostriedkov ochrany práv účastníka konania nemôže byť hodnotené v jeho neprospech (v danom prípade v neprospech sťažovateľa), avšak ani súd (okresný súd) nemôže niesť zodpovednosť za objektívne predĺženie konania, ktoré tým bolo spôsobené.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu v napadnutom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Z popísaného priebehu napadnutého súdneho konania vyplýva, že okresný súd v konaní nebol neodôvodnene nečinný, nariadil množstvo pojednávaní, ktoré boli z veľkej časti zmarené neúčastou sťažovateľa. Zároveň však ústavný súd konštatuje, že okresný súd nezabezpečoval účasť sťažovateľa na pojednávaniach využitím jemu dostupných poriadkových opatrení, čo je potrebné vyhodnotiť ako neefektívny postup okresného súdu v napadnutom konaní.

Ústavný súd preto aj s prihliadnutím na celkovú dĺžku konania (takmer 7 rokov) a zistenej neefektívnej činnosti okresného súdu dospel k záveru, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom. Na tomto základe rozhodol, že postupom okresného súdu

v napadnutom konaní bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté konanie bolo v čase rozhodovania ústavného súdu už právoplatne skončené (13. apríla 2018, pozn.), ústavný súd nevyhovел tej časti sťažnosti, ktorou sa sťažovateľ domáhal, aby ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov (bod 4 výroku tohto nálezu).

IV.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadostučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Sťažovateľ sa domáha priznania primeraného finančného zadostučinenia v sume 5 000 € z dôvodov citovaných v časti I tohto nálezu.

Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Pri rozhodovaní o návrhu sťažovateľ na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal (aj) z toho, že významnou súčasťou zadosťučinenia sťažovateľa je už samotné deklarovanie porušenia jeho práv, a preto v konkrétnych okolnostiach posudzovaného prípadu (najmä skutočnosť, že sťažovateľ rozhodujúcou mierou prispel k predĺženiu konania svojím správaním, a dôvody zbytočných priesťahov), dospel k záveru, že bude primerané a spravodlivé priznať sťažovateľovi finančné zadosťučinenie v sume 500 € (bod 2 výroku tohto nálezu).

V.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľ si sťažnosťou uplatnil nárok na úhradu trov konania v sume 303,08 € za dva úkony právnej služby.

Ústavný súd v zmysle § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním. Úhradu priznal za dva uplatnené úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti) vykonané v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13 ods. 2, § 13a ods. 1 písm. a) a c)

a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

Tarifná odmena za každý úkon vykonaný v roku 2017 predstavuje sumu 147,33 €, čo spolu činí 294,66 €, a režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky) za dva úkony v sume 8,84 €, čo spolu predstavuje sumu 312,34 € (bod 3 výroku tohto nálezu).

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. júna 2018